

Statens Planteavlsforsøg

Meddelelse nr. 1622

83. årgang

17. september 1981

Udgivet af Statens Planteavlsudvalg

Havebrugscentret, Institut for Landskabsplanter, Hornum, 9600 Års

Stiklingeformerede Buskroser Roddannelse, overlevelse og tilvækst

Ole Nymark Larsen

Der er stigende interesse for stiklingeformerede Buskroser, dels fordi de er billigere at producere end podede/okulerede roser, og dels fordi forbrugerne slipper for besværlige rodkudsproblemer. Selv om roddannelsesevnen har vist sig at være god hos mange sorter, er der dog nogle, hvor den er så dårlig, at de ikke er egnede til stiklingeformering.

Indledning

At Buskroser kan stiklingeformeres er velkendt, men produktionen har hidtil næsten udelukkende foregået ved okulation og podning. Af rationaliseringsmæssige årsager er man i de sidste 10-15 år begyndt at interessere sig for stiklingeformering af roser, og der foreligger flere forsøgsrapporter om dette emne. De forsøg, som er omtalt i disse rapporter, er dog oftest udført med sorter af Lave roser, medens der for Buskroser kun foreligger få konkrete oplysninger.

Af produktionsmæssige årsager er der i planteskolerne interesse for at stiklingeformere Buskroser.

Forbrugerne har også interesse i stiklingeformerede Buskroser, da planter på egen rod vil begrænse de ofte betydelige rodkudsproblemer.

Det her beskrevne forsøg har som formål haft at belyse et antal sorters og kloners roddannelsesevne samt behovet for at tilføre stiklingerne vækststof. Endvidere er der foretaget registreringer af tilvækst og overvintring hos rodægte planter udplantet på blivestedet.

Forsøgets udførelse

Der blev benyttet moderplanter af en række velkendte sorter samt af nogle unavngivne kloner. Klonerne indgik i forsøget, fordi det inden for flere arter er almindeligt, at produktionen er baseret på unavngivne kloner.

Stiklingematerialet blev høstet på moderplanter, der i containere blev dyrket i væksthushus. Moderplanterne blev under kulturen tilført 1 promille Hornum-blanding i alt vandingsvand.

Som stiklinger blev benyttet 1-internodiestiklinger bestående af et blad og stængelen ned til 0,5 cm over foregående blad. Til stiklinger blev kun benyttet den del af skuddene, der havde veludviklede blade. Stikningen foregik i væksthushuset under tåge, og der blev stukket i 3,8 cm stenuld-blokke, der ved undervarme blev holdt på mindst 21°C.

Af hver sort blev der dels stukket ubehandlede stiklinger og dels stiklinger, der var tilført vækststof. Vækststofbehandlingen foregik ved, at den nederste cm af stiklingen blev dyppet 1-2 sekunder i en 500 ppm opløsning af IBA (indolylsmørsyre) i 50 pct. ethanol.

Tabel 1. Roddannelse, knopbrydning og skudtilvækst hos sorter/kloner af Buskroser. Bedømt 5 uger efter stikning. Gennemsnit af 2 stikketidspunkter

sort/ klon nr.		pct. stiklin- ger med rod		pct. stiklin- ger med rod og brudt knop		cm skud pr. stikling med rod og brudt knop	
		ubeh.	500 ppm IBA	ubeh.	500 ppm IBA	ubeh.	500 ppm IBA
1	<i>R. nitida</i> 'Kebu'	100	100	97	93	5	5
2	<i>R. helenae</i> 'Lykkefund'	98	100	97	97	8	8
3	<i>R.</i> 'Arthur Hillier'	97	93	95	88	7	9
4	<i>R. rubiginosa</i> 'Amy Robsart'	92	97	78	97	8	12
5	<i>R.</i> 'Frühlingsgold'	92	85	87	70	8	6
6	<i>R.</i> 'Dornröschen'	92	97	48	75	5	6
7	<i>R. gallica</i> 'Splendens'	92	92	90	83	6	7
8	<i>R. rubiginosa</i> 'Magnifica'	87	93	80	80	5	5
9	<i>R. glauca</i> klon	85	92	77	92	4	3
10	<i>R. pendulina</i> klon	80	98	75	87	4	3
11	<i>R. x alba</i> 'Maiden's Blush'	72	97	72	92	4	6
12	<i>R. moyesii</i> klon	67	83	60	67	2	2
13	<i>R.</i> 'Nevada'	60	65	7	3	2	1
14	<i>R. hugonis</i> klon	32	20	5	5	1	2
15	<i>R. foetida</i> 'Harrison's Yellow'	3	3	2	3	1	1
Gennemsnit		77	81	65	69	-	-

Forsøget blev stukket først i maj og gentaget i juni.

Ved bedømmelsen er der opgjort for synlig rod, hvorved forstås, at en stikling skulle have en eller flere rødder, der var trængt ud gennem stenuklbøkkens sider eller bund, førend roddannelse blev registreret.

Midt i juni 1975 blev velrodede planter pottet, og disse blev dyrket i væksthuse indtil forsommeren 1976, hvor de blev udplanted på friland til registrering for tilvækst og overvintring. På grund af den dårlige roddannelse og knopbrydning indgik *R.* 'Nevada', *R. hugonis* klonen samt *R. foetida* 'Harrison's Yellow' ikke i denne del af forsøget.

Resultater

Roddannelse og knopbrydning

Af tabel 1 fremgår, at mange af sorterne/klonerne har en udmærket roddannelsesevne. Sorterne/klonerne nr. 1-8 har så god en roddannelsesevne, at tilførsel af vækststof ingen betydning har.

For *R. pendulina* klonen, *R. x alba* 'Maiden's Blush' og *R. moyesii* klonen har vækststofftilførsel forøget pct. stiklinger med rod betydeligt.

R. hugonis klonen og *R. foetida* 'Harrison's Yellow' har såvel uden som med vækststoffbehandling opnået så lille pct. stiklinger med rod, at produktion ved stiklinger ikke kan anbefales.

Af tabel 1 ses endvidere, at hos næsten alle sorterne/klonerne er knopbrydningen 5 uger efter stikning særdeles tilfredsstillende. Den er tillige i god overensstemmelse med den pct. stiklinger, der har opnået roddannelse. *R.* 'Nevada' har dog vist en meget dårlig knopbrydning.

Hos de fleste sorter/kloner er længden af de nye skud 5 uger efter stikning 3-8 cm.

Overvintring og tilvækst

Den eneste sort/klon, hvor der i forsøgsperioden, 4 somre og 3 vintre, forekom udfald, var *R.* 'Dornröschen', hvor der ved forsøgsperiodens afslutning kun var 38 pct. overlevende planter. Denne sort må betegnes som uegnet til stiklingeformering.

Tabel 2. Procent levende planter samt højde og bredde for sorter/kloner af Buskroser. Plantet forsommeren 1976.
Målt efteråret 1979

sort/ klon nr.		pct. levende planter	højde cm		bredde cm	
			størst	gennem- snit	størst	gennem- snit
1	<i>R. nitida</i> 'Kebu'	100	100	100	180	160
2	<i>R. helenae</i> 'Lykkefund'	100	160	140	400	310
3	<i>R.</i> 'Arthur Hillier'	100	320	240	300	260
4	<i>R. rubiginosa</i> 'Amy Robsart'	100	270	230	300	380
5	<i>R.</i> 'Frühlingsgold'	100	210	190	240	210
6	<i>R.</i> 'Dornröschen'	38	110	50	70	40
7	<i>R. gallica</i> 'Splendens'	100	160	150	210	170
8	<i>R. rubiginosa</i> 'Magnifica'	100	210	190	280	250
9	<i>R. glauca</i> klon	100	220	190	280	200
10	<i>R. pendulina</i> klon	100	210	190	260	230
11	<i>R. x alba</i> 'Maiden's Blush'	100	140	120	150	140
12	<i>R. moyesii</i> klon	100	230	190	210	170

For de øvrige sorter/kloner har overvintring og tilvækst, som det fremgår af tabel 2, været fuldt tilfredsstillende, og de er alle egnede til at dyrkes som stiklingeformerede.

Eftertryk af tekstens fulde ordlyd tilladt med kildeangivelse. Ved uddrag skal skriftlig tilladelse indhentes.
Abonnement på meddelelser fra Statens Planteavlsvforsøg kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til
bladets ekspedition, Statens Planteavlsvkontor, Kongevejen 83, 2800 Lyngby, postgiro 200 2299, tlf. (02) 85 50 57.
Abonnementsprisen er for 1981 80,00 kr, årligt excl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition.
ISSN 0105-6514

Trykt i 5.000 eksemplarer.